




Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра права


Затверджую:
Заступник директора з
навчально-методичної та
виховної роботи


к.е.н., доц. Парфенюк С. І.
(ПІБ)
30.08.2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
(назва кафедри)

Протокол № 01/24/25 від 30.08.2024 р.

Завідувач кафедри


к.ю.н., доц. Яворська В. Г.
(ПІБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІТ-право

спеціальності:

081 «Право»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього ступеня:

перший (бакалаврський)
(назва освітнього ступеня)

освітньої програми:

Право
(назва освітньої програми)

спеціалізації:

-
(назва спеціалізації)

Львів 2024

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Різенко Олена Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри права

Викладач:

Різенко Олена Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри права

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри права
Протокол від 30.08.2024 р. № 01/24/25

Завідувач кафедри  В. Г. Яворська
(підпис)

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
«Право»
(назва освітньої програми)


30.08.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми  В. Г. Яворська
(підпис)

Силябус перевірено

30.08.2024 р.


Заступник директора з

навчально-методичної та виховної роботи  Є. І. Парфенюк
(підпис)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	ІТ-право
Шифр та назва спеціальності	081 Право
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Вибіркова
Кількість кредитів і годин	4 кредити / 120 год. Лекції : 24 Семинарські заняття: 18 Самостійна робота студентів: 78
Терміни вивчення дисципліни	VIII семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/metodychne-zabezpechennya-navchalnykh-dystsyplin-opp-prava-bakalavrskyy-pershyy-riven/vybirkovi-navchalni-dystsypliny/it-pravo/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Різенко Олена Володимирівна
	кандидат юридичних наук
	Доцент
	Доцент кафедри права
Дисципліни, які викладає НПП	Митне право, ІТ-право
Напрями наукових досліджень	Договірне представництво у спрах незначної складності особою, яка не є адвокатом, правова грамотність викладача закладу вищої освіти, <u>медіація в адміністративному процесі</u> , європейські правові стандарти захисту персональних даних
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: 0000-0002-8278-6929 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=A13F3aUAAAAJ
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	rizenkoolena027@gmail.com
Контактний тел.	+38(067)9575612
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/osobovyy-sklad-kafedry/kyun-dotsent-dotsent-kafedry-rizenko-olena-volodymyrivna/

1. Коротка анотація до дисципліни. ІТ-право – комплексна навчальна дисципліна, в рамках якої вивчаються сучасні тенденції та перспективи розвитку правового забезпечення інформаційних технологій. Курсом передбачено ґрунтовне опрацювання міжнародно-правових актів, національного законодавства України та зарубіжних держав, правозастосовчої і судової практики в сфері ІТ.

2. Мета: Метою викладання дисципліни є формування здатності розв'язувати практичні завдання у сфері права з розумінням природи, змісту та меж правового регулювання суспільних відносин, пов'язаних з ІТ.

Завдання: виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування ІТ сфери; здійснювати аналіз суспільних процесів в ІТ сфері і демонструвати власне бачення шляхів їх розв'язання; діяти на основі законодавчої та нормативно-правової бази України та вимог відповідних стандартів, у тому числі міжнародних в галузі інформаційних технологій; демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права, пов'язаних з ІТ.

Пререквізити навчальної дисципліни. «Цивільне право», «Господарське право», «Право інтелектуальної власності».

Програмні компетентності.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності
Інтегральна компетентність:	
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
Загальні:	
ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу
ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
ЗК16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
Спеціальні (фахові/предметні) компетентності	
СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми
СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та	Повністю. Співвідноситься з метою курсу

конфіденційної інформації.	
----------------------------	--

Результати навчання:

PH5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

PH6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

PH13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

PH19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

PH20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

PH22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Зміст навчальної дисципліни.

	Теми	лекції	Семінарські заняття
Модуль 1			
1	Правове регулювання відносин, пов'язаних з ІТ	2	2
2	Тенденції розвитку ІТ-права (інтернет-речей, штучний інтелект, хмарні технології)	4	2
3	Персональні дані (GDPR), приватність і захист інформації	4	4
Модуль 2.			
4	Права людини онлайн	2	2
5	Право інтелектуальної власності для ІТ	2	2
6	Кібербезпека і протидія кіберзлочинності	2	2
7	Діджиталізація та інформаційне суспільство	2	2
8	Електронні документи і документообіг, електронний підпис	2	2
9	ІТ контракти	2	
10	Е-commerce та електронні гроші (криптова-люта, блокчейн)	2	
	Всього: 120 год.		

Форма контролю: залік

Форми і методи навчання

Основними видами навчальних аудиторних занять є *лекції, семінарські заняття, консультації*.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації, лекція-консультація.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу студентів до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формувати та обґрунтовувати власну позицію, висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

Лекція-консультація є поєднанням викладу нової навчальної інформації лектором з постановкою запитань. Лектор консультує студентів у ході лекційного викладу, що сприяє кращому засвоєнню ними навчального матеріалу. Вона може проводитись за різними сценаріями: запитання – відповіді; запитання – відповіді – дискусії.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опануванням, групові проекти та кейс-завдання.

Студенти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всевітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всевітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми та методи контролю.

Залік проводиться на останньому занятті.

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	7	7
Відвідування семінарських занять	1	4	4	5	5
Робота на семінарському занятті	10	4	40	5	50
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	-		79		92
Максимальна кількість балів:			171		
171:100=1,71. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,71 = загальна кількість балів.					

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 10 балів.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 5 балів.

***Модульний контроль здійснюється у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає 10 тестових завдань, 2 теоретичних питання. Оцінюється 25 балів.

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум 5 балів (0,5 балів за 1 правильну відповідь); теоретичні питання – 10 балів кожне.

Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль (залік):

1. Правове регулювання відносин, пов'язаних з ІТ.
2. Поняття та характеристика ІТ-права.
3. Засади ІТ-права.
4. Тенденції розвитку ІТ-права (інтернет-речей, штучний інтелект, хмарні технології).
5. Поняття мережі Інтернет.
6. Поняття електронного документа та документообігу.
7. Персональні дані (GDPR), приватність і захист інформації.
8. Права людини онлайн.
9. Право інтелектуальної власності для ІТ.
10. Кібербезпека і протидія кіберзлочинності.
11. Діджиталізація та інформаційне суспільство.
12. Електронні документи і документообіг, електронний підпис.
13. ІТ контракти.
14. E-commerce та електронні гроші (криптова-люта, блокчейн).
15. Поняття та значення електронної комерції.
16. Виникнення електронної комерції.
17. Правове регулювання електронної комерції.
18. Національне законодавство у сфері електронної комерції.
19. Правочини в електронній комерції.
20. Учасники відносин у сфері електронної комерції.

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
60-67	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Нормативні акти:

1. Про державну підтримку кінематографії в Україні : Закон України від 23.03.2017 р. URL : <https://www.zakon.rada.gov.ua>

2. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 1 грудня 2022 р. № 2811-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
3. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.
4. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22.05.2003 р. № 852-IV. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/852-15>.
5. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
6. Про захист інформації в автоматизованих системах : Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>
7. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.
8. Про телекомунікації : Закон України від 18.11.2003 р. № 1280-IV. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>.
9. Про обов'язковий примірник документів : Закон України від 09.04.1999 р. № 595-XIV. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/595-14>.
10. Постанова Пленуму ВГС України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності» від 17.10.2012 р. № 12. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>.
11. Рекомендації для Інтернет-провайдерів, контент-провайдерів та користувачів файлообмінних мереж та інших веб-сервісів щодо правомірного використання об'єктів авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет, затв. Державною службою інтелектуальної власності України. URL : <http://sips.gov.ua/ua/ip.html?s=print>

Основна:

12. Дацюк В. Б. ІТ-право та економічні свободи. *Правове регулювання та економічні свободи* : монографія / за ред. М. В. Савчина. Ужгород : Вид-во «РІК-У», 2020. С. 110-141.
13. Місурін Є. О. Приватне ІТ-право : навч. посіб. Харків : Право, 2021. 176 с.
14. Некіт К. Г. Право приватної власності в інформаційному суспільстві: теорія і практика : монографія. Одеса : Гельветика, 2021. 554 с.
15. Харитонов О. І., Бачинський Т. В., Радейко Р. І. ІТ-право : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2023. 244 с.
16. Юридичні інновації та стартапи : підручник / кол. авт. ; за заг. ред. В. Ю. Пряміцина. Київ, 2024. 290 с.

Допоміжна:

17. Бруйка А. В., Бруйка Я. В. Етика використання штучного інтелекту для створення наукових текстів *Artificial intelligence in science and education* : зб. матеріалів міжнар. наук. конф. (м. Київ, 1-2 берез. 2024 р.). УкрІНТЕІ. С. 34-37.
18. Драбюк С. С. Пропаганда та її види. Шляхи протидії пропаганді. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 1. С. 153-157.
19. Зіноватна І., Зіноватний В. Особливості правового регулювання праці в ІТ-сфері. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2022. № 3 (3). С. 212-225.
20. ІТ-право та інформаційна безпека : навч.-метод. посіб. / Є. О. Харитонов, О. І. Сафончик, К. Г. Некіт, К. М. Глиняна, М. В. Матійко, О. В. Мельник ; НУ «Одес. юрид. акад.». Одеса, 2023. 80 с. URL : <https://doi.org/10.32837/11300.25962>
21. Калаченкова К., Захарчук Д. Щодо особливостей правового регулювання режиму дія сіті для юридичних осіб. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 5. С. 372-375.

22. Пашов Р., Похожалова А. Цифровізація комунікативної складової в діяльності органів публічної влади в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. Т. 33 (72). № 4. С. 77-83.
23. Петькун С., Стороженко Л., Стороженко В. Концептуальні засади механізмів надання адміністративних послуг в умовах цифровізації управлінських процесів. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 6 (34).
24. Пішта В. І. Проблема правового регулювання блокчейн у сфері охорони здоров'я. *Digital Trends and Anti-Corruption Reforms in Public Administration: Scientific monograph*. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2023. P. 159-167.
25. Попко В., Попко Є. Міжнародно-правова регламентація транснаціональної кіберзлочинності у кіберпросторі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2021. № 66. С. 276-283.
26. Сокурєнко В. В. Правове регулювання використання хмарних технологій в Україні. *Застосування інформаційних технологій у правоохоронній діяльності* : матеріали круглого столу (м. Харків, 14 груд. 2023 р.). Харків : ХНУВС, 2023. С. 8-11.
27. Тарасенко Л. Правова природа Інтернет-права. *Вісник Львівського університету*. 2021. № 72. С. 47-54.
28. Тюрє Ю. І. Правове регулювання використання штучного інтелекту на основі європейського підходу. *Juris Europensis Scientia*. 2022. № 2. С. 141-145.
29. Anderljung M. et al. Frontier AI regulation: Managing emerging risks to public safety. *arXiv preprint arXiv*. 2023. URL : <https://arxiv.org/abs/2307.03718>.
30. Grigalashvili V. E-government and E-governance: Various or Multifarious Concepts. *International Journal of Scientific and Management Research*. 2022. Vol. 5.01. P. 183-196.

Інтернет сайти:

Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законодавство України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/index/>

Верховна Рада України : офіційний веб-сайт : Законотворча діяльність Верховної Ради України : Законопроекти : Пошук за реквізитами. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc2.

Президент України : офіційне інтернет-представництво : Офіційні документи. URL : <http://www.president.gov.ua/documents/>.

Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України : Нормативно-правова база : База документів : Пошук документів за реквізитами. URL : <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/search>.

Офіційний вісник України : Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України. URL : <http://ovu.com.ua/>.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ІТ - право»

Разом: 120 год., з них 24 год. – лекції, 18 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 78 год.

Кількість балів за семестр	171 балів									
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II						
Назва модуля	Загальна частина (79)			Особлива частина (92)						
Лекції	1 (1 бал)	2 (2 бали)	3 (2 бали)	4 (1 бал)	5 (1 бал)	6 (1 бал)	7 (1 бал)	8 (1 бал)	9 (1 бал)	10 (1 бал)
Теми лекцій	Правове регулювання відносин, пов'язаних з ІТ	Тенденції розвитку ІТ-права (інтернет-речей, штучний інтелект, хмарні технології)	Персональні дані (GDPR), приватність і захист інформації	Права людини онлайн	Право інтелектуальної власності для ІТ	Кібербезпека і протидія кіберзлочинності	Діджиталізація та інформаційне суспільство	Електронні документи і документообіг, електронний підпис	ІТ контракти	Е-commerce та електронні гроші (криптовалюта, блокчейн)
Семінарські заняття	1 (10+1 балів)	2 (10+1 балів)	3 (20+2 бали)	4 (10+1 балів)	5 (10+1 балів)	6 (10+1 балів)	7 (10+1 балів)	8-10 (10+1 балів)		
Теми семінарських занять	Правове регулювання відносин, пов'язаних з ІТ	Тенденції розвитку ІТ права (інтернет-речей, штучний інтелект, хмарні технології)	Персональні дані (GDPR), приватність і захист інформації	Права людини онлайн	Право інтелектуальної власності для ІТ	Кібербезпека і протидія кіберзлочинності	Діджиталізація та інформаційне суспільство	Електронні документи і документообіг, електронний підпис. ІТ контракти. Е-commerce та електронні гроші (криптовалюта, блокчейн)		
Самостійна робота	1 (5 балів)			2 (5 балів)						
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)			модульна контрольна робота №2 (25 балів)						
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1,71									